TROMS BONDE- OG SMÅBRUKARLAG

Årbok 2018

– for livsk aftige dyr med god tilvekst.

Truleg det beste

Sortimentet til sau

Fiskå Mølle sitt fôrsortiment gir full dekning av protein, energi, vitamin og mineral.

	Kraftfôr til sau og livlam	Kraftfôr til kopplam og slaktelam	Tilskuddsfôr til sau og livlam
August-paring	Sau/Lam Appetitt	Sau/Lam Appetitt	TOPLICK Sau Saltslikkestein
Etter paring til ca 1 mnd før lamming	Sauefôr Drektig	Sau/Lam Appetitt	Premium Drektig Sau TOPLICK Sau Saltslikkestein
1 mnd før lamming til beiteslepp	TopLac Sau, eller Sauefôr	Sau/Lam Appetitt	TOPLICK Sau Saltslikkestein
I beiteperioden	-	Sau/Lam Appetitt	TOPLICK Sau Saltslikkestein

TOPLAC SAU

- Høg onsentrasjon av AAT, PBV og energi.
- Høg tilve st på lamma.
- Tilsett ekstra E-vitamin for meir livskraftige lam.

SAUEFÔR

- Høgt p oteininnhald for god lammetilvekst
- Tilpassa fiberinnhald for god vomfunksjon.
- Optimalt val dersom innefôring e ter lamming overstig 3 veker.

SAUEFÔR DREKTIG

- Vitamin- og mineralrikt
- O ganisk selen og masse vitamin E.
- 3-5 hekto dek er behovet ved middels surfôr.

SAU/LAM APPETITT

- iber- og proteinrikt.
- All-round" kraftfôr til alle sesongar.
- ungerer svært godt i kraftfôrautomatar.

FISKÅ MØLLE AS
Tlf. 51 74 33 00

FISKÅ MØLLE ETNE AS
Tlf. 53 77 13 77

FISKÅ MØLLE TRØNDELAG
Tlf. 73 85 90 60

FISKÅ MØLLE FLISA
Tlf. 62 95 54 44

Fiskå Mølle

Innhold

Innhold.....3
Lederen har ordet.....4
Fylkesårsmøtet 2018.....6
Pressemeldinger og leserinnlegg.....10
Glimt fra lokallagene.....13
Råd for god bondehelse.....17
Mulighetene for bær, grønt og potet i nord.....18
Årsmelding 2018.....24
Regnskap 2018.....30
Budsjettforslag 2019.....33
Arbeidsplan 2019.....34
Valgkomiteens innstilling.....35
Årsmøteprogram.....37
Lokallag pr mars 2019 39

Troms Bonde- og Småbrukarlag
Furuvegen 32
9057 Vikran

Telefon 932 44 599
E-post troms@smabrukarlaget.no
Nettside www.smabrukarlaget.no/troms
Facebook www.facebook.com/TromsBS

Forsidebilde: Byggåker på Sør-Senja. Foto Håkon Ryvoll, Stonglandseidet.

Lederen har ordet

2018 har vært et innholdsrikt år for Troms Bonde- og Småbrukarlag.

Fylkeslaget har stått midt oppi utformingen av ny politisk plattform for Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Dette arbeidet har vært tidkrevende og tatt mye fokus fra arbeid i fylket i 2018. Som leder kjenner jeg på at vi ikke har vært like godt til stede på alle arenaer som vi kunne vært, men det er en kjensgjerning at i NBS drives organisasjonsarbeidet mer eller mindre på dugnad.

Dette er en styrke fordi det vitner om ekte engasjement.
Men det er en potensielt katastrofal svakhet av vi bruker opp gode tillitsvalgte, og støter fra oss dyktige folk som rett og slett ikke har personlig økonomi til å være tillitsvalgt i NBS på ett høyere nivå.

Som leder i et av de mer aktive fylkeslagene i NBS, ser jeg at denne måten å drive på ikke er bærekraftig. Vi MÅ holde på våre gode tillitsvalgte. I det presset jordbruket befinner seg nå, etter mange år med kutt i overføringene, har vi ikke råd til å miste innflytelse i egen næring. NBS er en motvekt mot industrialiseringen av jordbruket. Og vi er en politikkutvikler som går foran og staker ut kursen der andre hverken tør eller evner. NBS har sin plass i norsk jorbruk, og vi trengs.

Derfor har jeg aktivt argumentert for økte kontingenter, og en omorganisering av måten å drive på, som frigjør midler til å ha mer aktive og synlige tillitsvalgte. Vi har den beste politikken for norsk landbruk, den må presenteres vidt og bredt, det krever ressurser!

Når dét er sagt, vil jeg også trekke frem noe av den jobben vi gjør i NBS, og kanskje spesielt i Troms Bonde- og Småbrukarlag.
Vi har et meget aktivt fylkesstyre som fortjener sin leders honnør, vi utgjør nå et godt team av engasjerte folk! Dette gav seg resultat både i massiv medieomtale og reelle resultater under bjørnekrisen i Bardu og

tørkekrisen sommeren 2018. TBS er aktive og reagerer raskt på vegne av våre medlemmer og bønder i fylket og til dels landet for øvrig. Det er jeg stolt av som leder.

Politisk plattform er nå vedtatt, et dokument jeg anbefaler alle medlemmer å lese og sette seg inn i. Det er et retningsgivende dokument som staker ut ny kurs på mange essensielle områder for norsk landbruk. Omlegging til et arealbasert tilskuddssystem, dreiing av virkemidler bort fra volumdrivende tiltak og over på å belønne driftsmetode og kvalitet i sluttproduktet, er noen av tiltakene som omtales i plattformen. Nå skal denne gjøres kjent i egen organisasjon, og vi skal begynne å bruke vår politikkutvikling aktivt inn mot alle beslutningstakere og påvirkere.

Jeg har allerede ved flere anledninger brukt plattformen som rettesnor for foredrag og innlegg, og oppnådd meget engasjerte og begeistrede tilbakemeldinger på den retningen NBS nå staker ut. Dette lover godt for fortsettelsen, og vi må bruke tiden godt frem mot neste valg om vi skal få til en reell retningsendring for jordbruket. Det er dessverre ikke til å stikke under en stol at samtlige regjeringer de siste 25 år har jobbet i samme retning for jordbruket; effektivisering, nedlegging og redusert inntekt. Den største forskjellen har vært intensiteten i tiltakene.

NBS er en partinøytral organisasjon, men det var kanskje spesielt at vi i 2018 fikk en jordbruksavtale hvor både NBS og Bondelaget signerte med en landbruksminister fra FRP. For meg fremstår det som helt klart at gjennomslaget for NBS var stort, vi nådde frem med å innføre strukturelle tilskudd til små melkebruk, i forhandlinger med en regjering som er mot subsidier til landbruk. Det var en seier verdt en signatur!

Til sist i min betraktning om 2018 ønsker jeg å takke vår avgåtte leder Merete Furuberg. Merete har stått som en bauta for norsk landbruk, for Norsk Bonde- og Småbrukarlag og for de verdiene vi hegner om. Hun har vært en meget høyt respektert leder og en dame som har satt sine betydelige spor i jordbruket og i NBS. Vi skylder takk til Merete for hennes utrettelige innsats, og det er henne vel unt med en pause, for jeg tror ikke vi har sett det siste til denne engasjerte damen med det store hjertet for landbruk og bygd!

Birger B. Bull
fylkesleder

Protokoll fra årsmøtet 10. mars 2018

1. Konstituering

Møteledere: Mats H Jacobsen og Inske deBuhr foreslått og valgt.
Redaksjonskomité: Harald Evanger, Ørjan G Mellomjord og Kirsten Slagstad foreslått og valgt.
Referent: Berit Nikolaisen foreslått og valgt.
Protokollunderskrivere: Svein Børre Evensen og Anita Karlsen foreslått og valgt.

Innkalling: Godkjent.
Saksliste: Godkjent med følgende endring: Sak 3, presentasjon av innkomne saker, utgår da forslagene allerede er utdelt. Etterfølgende saker gis nye numre.

2. Ny landbrukspolitikk

Birger Bull og Merete Furuberg innledet om Ny landbrukspolitikk med påfølgende debatt:
- Gjennomsnittsinntekt er et håpløst begrep når forskjellene innad i næringa er så store som de er. Gapet mellom små/mellomstore bruk og andre i samfunnet blir stadig større.
- New Zealand er det eneste landet som ikke gir tilskudd til landbruk. EU har høgere landbruksstøtte enn Norge. Sveits målretter midler mot små bruk.
- NBS foreslo i fjorårets jordbruksforhandlinger et eget tilskudd til bruk med opptil 25 kyr / 100 vinterfôra sau. Bondelaget støtta sauetilskuddet. Forslaget vil bli gjentatt i år.
- Lammeslakttilskuddet og distriktstilskuddene er produksjonsdrivende og lite heldige i dagens marked.
- Utfordring: Hvordan kan vi produsere like mye melk og kjøtt med 20% mindre kraftfôr?
- Det er forskjell på lyse og mørke kjøttslag, gris og fjørfe spiser i hovedsak norsk korn.
- På tide å skille Nortura råvare og industri, for å slippe å presse pris til bonden, PU, osv.
- Vi må ta tilbake årsverksbegrepet. Viktig å synliggjøre den tida som brukes.

- Kan dagens regionale miljøprogram bygges ut til et nasjonalt program med fokus på bruk av jord, klima, miljø, bærekraftig drift?
- Østerriksk modell med poeng for klima- og vekstvilkår på den enkelte gård, bedre grunnlag for tilskuddene enn dagens regionmodell.

3. Årsmelding 2017
Vedtatt.

4. Regnskap 2017
Godkjent.

5. Arbeidsplan og budsjett 2018
Styrets forslag til arbeidsplan ble lagt fram. Debatt:
- Det bør holdes et eget møte for representantene i arbeidsgruppene for rullering av RBU, der fylkesstyret er representert. Dato bør være før oppstartsmøtet for arbeidsgruppene 21. mars.
- Høstsamlinga trekker i seg selv lite folk. Den bør kobles på et annet arrangement dersom det skal ha noen hensikt å arrangere den, f.eks. ungdomssamling TBS eller beiteseminar BBS.
- Når årsmøtet vedtar en arbeidsplan, må også lokallagene følge opp gjennom deltakelse på arrangementene.
Arbeidsplan med ovennevnte tillegg vedtatt.

Styrets forslag til budsjett ble lagt fram.
Forslag om å øke ledergodtgjøringer til 20.000 og Ny Landbrukspolitikk til 25.000.
Budsjett med ovennevnte endringer vedtatt, budsjettert årsresultat er dermed -42.650 kr.

6. Innkomne saker, uttalelser
A) Rovdyrforvaltninga, en tragedie for småfe-næringa i Nord-Troms
Vedtatt med mindre språklige endringer.
B) Heimefisket rammes av oppdrettsnæringa
Vedtatt med mindre språklige endringer.
C) Ny landbrukspolitikk (uttalelse med utgangspunkt i årsmøtedebatten)
"Utfordringene omkring overproduksjon på sau er et særlig problem i Troms fylke som har de beste forutsetninger for god saueproduksjon på utmark. Problematikken omkring pantegaranti og manglende rehablitering av bygg og nybygg i Troms gjør at fylket havner kritisk på etterskudd i forhold til landet forøvrig. Ammekuproduksjonen kommer for full fart i

flatbygdene og på kornareal - den kommer ikke der naturressursene for god produksjon finnes - i Troms. Dette er alvorlige problemstillinger vi mener det må tas grundig tak i.

Kvalitetstilskuddet på lammeklasser gjør det lønnsomt å produsere lam på innmark ved hjelp av kraftfor, denne ordningen må endres. Pantegarantifondet som ligger til utredning på statsrådens bord må realiseres og muliggjøre utlån til Tromslandbruket fra private banker. Driftstilskudd kjøtt bør over på samme modell som driftstilskudd melk og utgjøre en grunnsats som gir økonomi i storfekjøtt på små besetninger - i distriktet.

Troms Bonde- og Småbrukarlag støtter opp om den retningen NBS sentralt legger opp til nå med dreiing av tilskudd over til areal og bort fra volum - det er tvingende nødvendig for Tromslandbrukets fremtid."
Vedtatt.

7. Valg

Styreleder	1 år	Birger Bull
Styremedlem	2 år	Kirsten Slagstad
Styremedlem	2 år	Frank Valø
Styremedlem	1 år	Isabel Vangen (for Ragnhild Elvestad)
1. vara	1 år	Per Arne Slettmo
2. vara	1 år	Lisa Tollefsen
3. vara	1 år	Berit Nikolaisen
Nestleder	1 år	Mats H Jacobsen
Revisorer	1 år	Kurt Olsen og Tore Karoliussen
Rep.skapet i NBS	1 år	Birger Bull, vara Mats H Jacobsen
Valgkomité	3 år	Harald Evanger

Ingen benkeforslag, alle valgt ved akklamasjon.

Referent, Berit Nikolaisen (s.)
Kontroll: Svein Børre Evensen (s.)
Kontroll: Anita Karlsen (s.)

Felleskjøpet

Foto: Glen Blackburn

Oppetid

Som bondens partner er Felleskjøpet opptatt av å legge forholdene godt til rette for at dyra, avlingene og økonomien din får best mulige forutsetninger til å vokse. Derfor gir vi deg og maskinparken din best mulig – og mest mulig – oppetid.
Hele året. Døgnet rundt.

Her er noen av servicetilbudene som vil bidra til en enklere og mer lønnsom hverdag:

- Deletelefonen
- Landsdekkende servicetelefon 24/7
- Glimrende service- og garantiavtaler
- JDLink, trådløs mekanikerhjelp
- Hovedlager i Norge med 30.000 artikler
- Levering over natta til de fleste av våre avdelinger
- Stor tetthet av verksteder, flest i landet
  – 44 verkstede , 250 mekanikere, 110 servicebiler

Pressemeldinger, leserinnlegg o.l.

Tørke i sør - hva gjør vi i nord?

Leserinnlegg, 13. juli 2018

Sommeren i Sør-Norge har tatt altfor hardt i, og landsdelen opplever den verste tørka siden 1947. Nå er det ikke nødvendigvis slik at bønder i Troms får voldsomt mye gress i år, men sørpå får bøndene bare en brøkdel av normal avling, og beiteområdene blir altfor fort nedspist. Siden store deler av Europa også er tørkerammet, er det nesten umulig å få tak i fôr til husdyra. Løsninga for mange bønder blir derfor å sende dyr til slakt, selv om de normalt skulle ha beholdt disse dyra i både ett og flere år. På toppen av det hele, har vi regler for hvor mye kjøtt som kan legges på fryselager i Norge. Nå nærmer vi oss grensa, og det kan derfor bli stopp i slakt av både storfe og sau/lam. Hva skjer da?

Hver enkelt av oss kan faktisk gjøre en forskjell i denne krisa:

Driver du aktivt jordbruk?
Hvis du har jord i drift, kan du gjøre noen grep for å øke egen avling og selge et eventuelt overskudd sørover. Om mulig gjødsle litt ekstra for en bedre 2.slått, slå kantsoner og småstykker som ellers ville ha blitt stående. Hør med naboer som ikke selv bruker jorda, om du kan slå hos dem. Troms Bonde- og Småbrukarlag jobber med å finne løsninger for transport av fôr.

Har du ei gammel eng som bare står der?
Spør en bonde i nærheta om han vil slå den. Om han har nok fôr sjøl, er det garantert noen sørpå som har bruk for graset!

Bruker du halm til liggeunderlag til hest, hund eller andre dyr?
Bruk flis eller annet materiale i år. Alt som er å oppdrive av halm trengs som fôr til vinteren!

Spiser du kjøtt?
Kjøp NORSK kjøtt og norske kjøttprodukter. Les på merkelappen for å finne opprinnelsesland, det er ikke alle norske merker som bruker norske råvarer. Ved å kjøpe norsk storfekjøtt nå, hjelper du til med å

redusere lageret. Slik blir det mulig for de som trenger det å sende flere dyr til slakt.

Kjenner du en kjøpmann?
Be om at butikken kjøper inn norske kjøttvarer i stedet for importerte. Dette er også viktig for å redusere kjøttlagrene og gjøre at det fortsatt er mulig å slakte dyr i stedet for å måtte sultefôre dem.

Troms Bonde- og Småbrukarlag takker for all hjelp, og ønsker dere en god sommer i nord!

Stopp kjøttimporten!

Oppslag i NRK radio og på nett 15. juli 2018

Ber om importstopp i tørkekrisa: – Vi har aldri gjort noe lignende før

Grensa for hvor mange dyr som kan slaktes er snart nådd. Nå har Nortura og Troms Bonde- og Småbrukarlag tatt grep for å stoppe import av kjøtt.

Intens varme og mangel på nedbør har ført til fôrmangel, og nå sendes det flere dyr til slakt enn det er plass til. Derfor oppfordres vi nå fra flere hold til å velge norsk kjøtt.
FOTO: KJARTAN RØRSLETT / NRK

Therese Bergersen
Journalist

Laila Lanes
Journalist

Publisert 15. juli 2018 kl. 07:57
Oppdatert 15. juli 2018 kl. 15:32

Redd ei ku - pant ølboksen!

Kaster du ølboksen i naturen, kan den havne på et jorde hvor graset skal bli vinterfôr til kyr.

Kua som får metallbiter i magen får en smertefull død.

Pant ølboksen, tjen ei krone, og redd ei ku!

Troms Bonde- og Småbrukarlag

Glimt fra lokallagene

Senja Bonde- og Småbrukarlag

Tekst og bilde: Håkon Ryvoll

På Sør-Senja ble byggen faktisk moden - i oktober. Senja har sitt eget Handbryggeri, og der lurte de på om denne byggen kunne maltes og modnes på Stangnes. Tross en kald juni 2018, ble den moden ved hjelp av en fin lang høst.

Rett på andre siden av Vågsfjorden, har vi Årbostad-tinden. I den er det ei sprekk der snøen ligger dyp lenge. Den kalles Kornranda! Kornranda varslet folket på Stonglandet om det ble tørkesommer, om kornet ble modent, eller om det ble uår av andre årsaker. Smeltet den for raskt, for eksempel, og sletna av før en bestemt dato, da ble det tørkesommer.

Kornranda sees som en hvite stripe i fjellet over fjøsen.

Nord-Troms Bonde- og Småbrukarlag

Tekst og bilder: Harald Evanger

Kampen om utmarka – beiteretten til bøndene
Utdrag fra en stor sak i Nord-Troms Bonde- og Småbrukarlag 2018

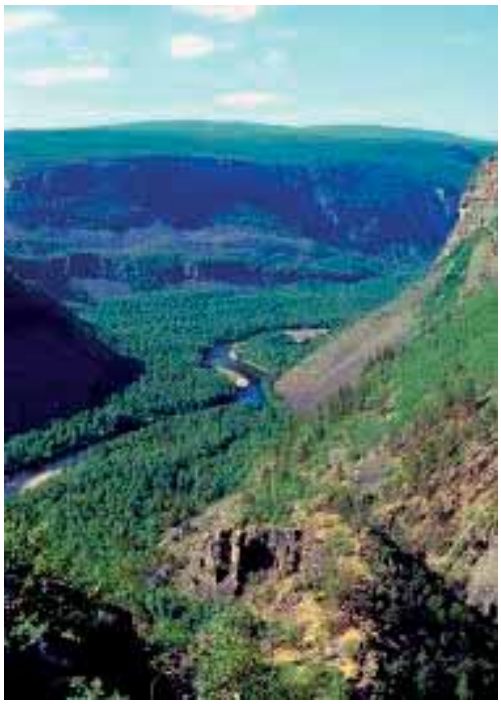

På bildet ser vi naturskjønne Reisa-dalen. Elve-deltaet har lagt grunnlag for jordbruk på inn- og utmark gjennom flere hundre år. Det er her, litt nede i dalen i Kjeller-skogen området at bøndene sine beitedyr nå presses ut av eget beiteområde. Her har de hatt beiterett i mange generasjoner. Men nå er det nye tider, der rikfolk med mye fritid tar seg til rette med svære hundespann, løshunder og motor-kjøredoninger, sommer som vinter – ørk som helg. Gjerder og porter er blitt revet ned, noen har løse hunder som de ikke har kontroll på og de tar ikke hensyn til innsanking av beitedyr. Ulovlig lager de nye stier, bruker ATV-maskiner i naturen som setter djupe spor og de jager bort folk som prøver å gå tur i området.

Disse bildene av hundekjørerne sine ekvipasjer ble tatt i Kjellerskogen 20. oktober 2018. På denne tida er det sist på sauesankinga og ei travel tid for bøndene når været holder seg. Men hundekjørerne hadde bestemt seg for at denne helga skulle det være mange hundre hunder på samling for hundekjørere fra fjern og nær. Resultatet var ødelagt natur, vettskremte sauer oppe i ulendt og glatt terreng og oppgitte bønder som ingen tar hensyn til.

Bildet til venstre er tatt etter hundekjørernes samling i oktober. Kan slik framferd forsvares i ly av allemannsretten?
Til høyre ser vi Kjellerkampen. Som man ser er terrenget svært bratt, beitet er dårligere, og om høsten kan det i våte perioder være direkte farlig å bevege seg der.

Her ser vi bilder tatt 2. desember 2018. Denne dagen fikk to av bøndene hjem de siste sauene som hadde vært skremt ut av beiteområdet og opp Kjellerkampen av hensynsløse hundekjørere.

Nord-Troms Bonde- og Småbrukarlag og Troms Bonde- og Småbrukarlag har på vegne av bøndene i Kjellerskogen tatt ansvar i denne beitekonflikten. Vi har hatt møter, telefoner, SMSer, underskriftsaksjon, e-poster med: Bønder og andre fra Kjelleren, Nordreisa kommune, Statskog, Politiet, Fylkesmannens miljøvernavdeling, advokatkontor, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, m.fl. Vi venter nå på reaksjon/initiativ fra kommunen som svar på kravet om Forskrift som forbyr all hundekjøring i Kjellerskogen i Reisadalen.

Er du oppdatert på det som skjer i fylkes- og lokallaget?

Nesten all informasjon går nå ut som e-post eller på telefon/sms. Hvis du ikke har hørt fra lokal- eller fylkeslaget i det siste, kan det være at vi ikke har gyldig e-postadresse eller telefonnummer til deg.

Ta gjerne kontakt på troms@smabrukarlaget.no eller på telefon 932 44599, så ordner vi det!

5 RÅD FOR GOD BONDEHELSE

Ta et morgenmøte med deg selv
Jobb med å strukturere hverdagen.

Plei det sosiale nettverket ditt
...også når du ikke trenger det.

Prioriter deg selv
Få nok søvn og spis sunt og regelmessig

Ta pauser
Det er lov å holde hviledagen hellig.

Skaff deg kunnskap
Det er lov å spørre om råd og tips.

Mulighetene for bær, grønt og potet i nord

Av Kristin Sørensen, grøntrådgiver i NLR Nord-Norge

Grønt er in! Flere departement har gått sammen om en strategiplan der de har som mål at blant annet forbruket av grønnsaker og bær skal øke med 20 % innen 2021[1]. Med fokus på klima, helse og mat – er nok dette bare begynnelsen på en grøntsatsning som vi nå ser konturene av i nord.

Dyrkings- og omsetningsmessig er det gode muligheter for grøntproduksjon i nord. Tromspotet AS ønsker større leveranser av nordnorsk produsert potet, og grønnsaker. Jordbær og bringebær omsatt fra gården har pr i dag et «umettelig» marked i nord. Omsetting av bær produsert i Nord-Norge via grossist, blir ikke gjort pr i dag, men en skulle tro at kortreist kvalitetsbær fra Nord-Norge vil ha et sterkt konkurransefortrinn også i butikk.

Modning produksjonsklare jordbær (Sonata) sist i juli 2018. Table top i tunnel. Jordbærguttan AS, Målselv. Foto: Kristin Sørensen

1 Nasjonal handlingsplan for bedre kosthold 2017-2021 https://www.regjeringen.no/contentassets/fab53cd681b247bfa8c03a3767c75e66/handlingsplan_kosthold_2017-2021.pdf

Bær

Ny teknologi med dyrking av produksjonsklare jordbærplanter i table top har bidratt til at det kan plantes og høstes modne jordbær innenfor et tidsrom på 70-80 dager i Troms. Tunnelplanting av bær har vært testet ut i Kvæfjord de siste årene, og i 2018 ble det også satt opp en 30 m lang tunnel i Målselv. Jordbærguttan AS gjennomførte en prøveproduksjon, og høstet ca 1300 kg jordbær klasse 1 i denne tunnelen.

13. juni 2018. Jordbærguttan AS i Målselv. Produksjonsklare jordbærplanter i tunnel. Foto: Kristin Sørensen

Solgt fra gården til en høy pris, er det en regningssvarende produksjon. Men en bør sannsynligvis opp i minimum 200 m tunnel, med god avling, dersom det skal kunne regnes som en reell tilleggsnæring på gården. I Kvæfjord er også bringebær i tunnel dyrket med godt resultat. Problemet er dog at vinteren, og da først og fremst smågnagerne tar knekken på plantene. Det gjennomføres derfor en prøveproduksjon av såkalte langskuddplanter i potter i tunnel i Kvæfjord i 2019.

Grønnsaker

De siste årene har det vært en betydelig satsing på volumproduksjon av grønnsaker i Troms. Art Nor AS produserer sous-vide produkter som kålrabistappe, fløtepoteter, potetmos, ertestuing, bacalao, fiskesuppe og lapskaus, mm. I disse produktene er det ønskelig å bruke mest mulig nordnorskproduserte råvarer.

Målselvnepe produsert i Troms og omsatt via Tromspotet. Foto Kristin Sørensen

I 2015 startet en gjeng unge produsenter med kålrot- og nepeproduksjon i Målselv kommune. Det ble investert i utstyr gjennom Tromspotet og maskinlaget MMT (Maskinlag Midt-Troms), som leier ut bedfres, traktormontert ettfrøsåmaskiner (2 stk) og en Asalift toppløfter. Kålrot og Målselvnepe sås og høstes maskinelt. Dette har satt fart i produksjonen, og i 2019 planlegges det en produksjon på 400 tonn kålrot og 70 tonn Målselvnepe. I tillegg arbeides det for å få opp gulrotproduksjonen i Troms, til bunt og til videreforedling i Art Nor.

En del av arealet med Målselvnepe høstes også for hånd – slik at det kan tas en størst mulig avling av arealet. Målselvnepa fikk geografisk beskyttelsesbetegnelse av Matmerk i 2018, og pakkes nå enkeltvis i plast – og etiketteres (se bilde). Innpakkinga gjør at nepa holder seg lengere i butikk, og tapet blir adskillig mindre enn da Målselvnepa ble omsatt i løsvekt.

Grønnsaksproduksjon i nord har utfordringer med ugrashåndtering og skadeinsekt som kålmøll og kålflue. Bruk av en kombinasjon av fence (gult gjerde med insekticid, se bilde), fiberduk og plantevernmidler gjør at produksjonen går bra – og det høstes ca 1500 kg Målselvnepe pr daa og opp mot 3000 kg kålrot pr daa. Det er ønskelig å få i gang et oppal av kålrotplanter i nord – slik at kålrota får en raskere start – og vokser seg større enn den sådde kålrota rekker i en kort vekstsesong. Pr i dag er det vanskelig å få tak i kålrotplanter for planting i nord, pga lang og dyr frakt (fra Sør-Norge).

Fence benyttet mot kålflue i kålrotåker i Målselv 2017. Foto Ulrike Naumann

Det produseres flere typer grønnsaker enn Målselvnepe, kålrot og gulrot i Troms, men da i mindre skala.
En del produsenter dyrker flere typer grønnsaker som omsettes rett fra gården, på torg eller gjennom avtaler til storkjøkken.

Det kan gjøres forholdsvis enkelt, som i selvbetjeningsbod i et forholdsvis trafikkert kryss litt utenfor allfarveg i Midt-Troms.

Selvbetjening av lokalproduserte grønnsaker i Målselv, september 2018. Foto: Kristin Sørensen

Potet

I Nord-Norge produseres det både tidlig og seine potetsorter. Van Gogh (gul) er hovedsort. Denne går hovedsakelig til skrelling og videreforedling hos Art Nor AS, men også som pakkepotet gjennom Tromspotet AS. Andre sorter som det produseres en god del av er Mandel, Fakse (til skrelling) og Asterix (rød). Av tidlige sorter produseres det Solist (gul) og Juno (rød). De nordnorske tidligpotetene er på markedet sist i juli og høstes og omsettes utover i august, mens lagringssortene høstes medio september. Avlingene varierer en del fra år til år, men av Van Gogh tas det snittavlinger på 2000-2500 kg klasse 1 pr daa. Mandel har ei snittavling på 1500-2000 kg klasse 1 pr daa.

Det tas i bruk mer og mer fiberduk i potet-produksjonen. Duken legges på umiddelbart etter setting, og ligger på til potetriset er ca 25 cm høgt. Temperaturen øker 2-4 grader i jorda under duken, og vannfordampinga fra jord-overflata reduseres. Radene hyppes ferdig ved setting, og jordherbicid mot ugras sprøytes ut før duklegging. Duken fører til jevn og rask spiring, økt rot- og risdannelse. Mot høsten går potet som har fått en god start med fiberduk raskere i avmodning enn tilsvarende åkrer uten duk. Benyttes lysgroing av potetene i tillegg til bruk av fiberduk – er utnyttelsen av sesongen enda bedre. Blant annet ser vi i vanskelige år som 2018, at lysgrodd Mandel og bruk av fiberduk reduserer faren for utvikling av blåfarging i knollene, betydelig.

Det gikk 4000 tonn potet gjennom Tromspotet i 2018. Ca halvparten av dette var produsert i Nord-Norge. Det er altså gode muligheter – og ønskelig, at flere dyrkere starter opp med potetproduksjon i nord.

Produsentorganisasjonen OTTAR, Tromspotet og NLR Nord Norge driver et betydelig utviklingsarbeid for utprøving av nye potet- og grønnsakssorter, og test av ny dyrkingsteknikk for å gi produsentene et stadig bedre grunnlag for kvalitetsproduksjon av potet i nord. Med på laget har vi, og har vi hatt Innovasjon Norge, Fylkesmannens landbruks-avdeling, Fylkeskommunen og kommunale næringsfond i Troms.

Ønsker du å diskutere mulighetene for å starte opp med grøntproduksjon på din gård?
Ta kontakt med din nærmeste grøntrådgiver i NLR Nord-Norge:

Sør-Troms:	*Ingrid Myrstad*	*tlf 902 06 667*
Midt-Troms:	*Kristin Sørensen*	*tlf 908 40 936*
Nord-Troms:	*Ellen Reiersen*	*tlf 454 86 630*
Eller Tromspotet:	***Ulrike Naumann***	***tlf 993 02 840***

EL-KONTROLL MED TERMOGRAFERING FOR LANDBRUKET

Vi har mange års erfaring, og er sertifisert av Det Norske Veritas for å utføre el-kontroll med termografering innen landbruk og næring

Utført kontroll gir deg først og fremst trygghet, - men også redusert forsikringspremie

Vi tilbyr også:

- **Levering og montering av Elotec varslingsanlegg**
- **Årlig avtale på kontroll av brannvarslingsanlegg**
- **Kameraovervåkning spesielt tilpasset landbruk – rett til din mobiltelefon**

Ta kontakt for informasjon og tilbud

ØVERBYGD ELEKTRO AS

SYSTEMSERTIFISERING DNV·GL KONTROLLFORETAK SERTIFISERT IHT NEK 405-4

Tlf: 77 83 00 30
adm@overbygd-elektro.no
www.overbygd-elektro.no

Årsmelding 2018

1. Tillitsvalgte i Troms Bonde- og Småbrukarlag 2018

		Lokallag	Valgt år
Styret			
Leder	**Birger Bull**	Tromsøysund	2014
Nestleder	**Mats Hegg Jacobsen**	Tromsøysund	2015
Styremedlem	**Isabel Vangen**	Nord-Troms	2018
Styremedlem	**Frank Valø**	Lyngen 2018	
Styremedlem	**Kirsten Slagstad**	Hålogaland	2018
1. vara	**Per-Arne Slettmo**	Balsfjord	2014
2. vara	**Lisa Tollefsen**	Balsfjord	2016
3. vara	**Berit Nikolaisen**	Dyrøy	2006
Revisorer			
	Kurt Olsen	Balsfjord	2015
	Tore Karoliussen	Balsfjord	2015
Representantskapet i NBS			
Medlem	**Birger Bull**	Tromsøysund	2014
Varamedlem	**Mats Hegg Jacobsen**	Tromsøysund	2015
Valgkomité			
	Håkon Ryvoll	Senja	2016
	Øyvind Tollefsen	Målselv	2017
	Harald Evanger	Nord-Troms	2018

2. Andre valgte/oppnevnte ombud

Styret for Troms landbruksfaglige senter	*medl:*	**Berit Nikolaisen**
	vara:	**Ragnhild Elvestad**
Styringsgruppa for FoU i Nordnorsk Landbr.råd		**Mats Hegg Jacobsen**
Styringsgruppa i Nordnorsk Landbruksråd	*vara:*	**Birger Bull**
Styret i studieforbundet Natur og Miljø Troms		**Margrethe Figved**
Styret i Troms landbruksselskap		**Ole-Anton Teigen**
Ungdomsrepresentant på NBS-landsmøtet		**Isabel Vangen**
Valgnemnda i NBS		**Isabel Vangen**
NBS' arbeidsgruppe Ny Landbrukspolitikk		**Birger Bull**
Ref.gruppa for Lyngsalpan landskapsvernområde		**Ivar Jørgensen**
Bondelagets ekspertgrupper Tromslandbruket		**Birger Bull** **Berit Nikolaisen**
Juryen for Nordnorsk Økomatpris		**Helene Pedersen**
Referansegruppe Grunnmodul Kjøtt (Matnettverket)		**Birger Bull**
Referansegruppe HMS-studiet		**Frank Valø**

3. Medlemstall

Ved utgangen av 2018 hadde Troms Bonde- og Småbrukarlag 239 medlemmer. De aller fleste medlemmene er fordelt på de 10 lokallagene rundt omkring i fylket, mens 9 er direktemedlemmer i fylkeslaget.

4. Lagets virksomhet

Det har vært avholdt 6 styremøter i perioden, 4 fysiske og 2 pr telefon. I tillegg har styret hatt løpende kommunikasjon på e-post og Messenger. Jordbruksforhandlingene, prosjektplanlegging, rullering av RBU-programmet, ny politisk plattform for NBS, oppfølging av Kaldslettsaken og erstatningspraksis ved tap til freda rovvilt er blant sakene som har vært behandlet.

Styremøtet i april ble lagt til Senja videregående skole avd Gibostad, hvor vi fikk møte elevene på VG3 naturbruk.
Samme måned overtok TBS sekretariatet for Stiftelsen Troms Landbruksselskap. Avtalen innebærer at stiftelsen faktureres for medgått tid, og fylkessekretærstillinga er utvidet tilsvarende.

1. mai-toget i Tromsø ble tradisjonen tro gjennomført ved hjelp av Balsfjord BS. Parolen "Globalt ansvar - lokal mat" får fortsatt god mottakelse.
I slutten av mai arrangerte fylkeslaget oppstartsmøte for REKO-ringen Tromsø, i samarbeid med NBS sitt Matnyttig-prosjekt. Ringen koordineres for tiden av grønnsaksprodusent og lokallagsleder i Målselv BS, Svein Børre Evensen.

På samme tid møtte representanter for TBS og Troms Bondelag fylkesråd for utdanning. Tema for møtet var felles opptak til grønn og blå linje på VG1 naturbruk, og prognoser som viste at det ville bli plass til svært få elever på grønn linje. Det ble skissert en mulig prøveordning med linjevalg allerede ved søknad til VG1, noe som i tilfelle vil være aktuelt fra skoleåret 2019/20. I løpet av sommeren ble skolen tildelt 10 ekstra elevplasser på den felles førsteårsklassen.

Sommeren kom med tørke sørpå, men i store deler av Troms var avlingsnivået godt nok til at vi kunne sende grovfôr sørover. Fylkeslaget

sin kampanje "Tørke i sør - hva gjør vi i nord?" skapte stort engasjement både på Facebook og i radio, TV og aviser. NRK tok også tak i vår henvendelse til matvarekjedene om å ikke tilby importert kjøtt.

I Nordreisa var det imidlertid helt andre utfordringer som møtte bøndene. Over tid har det vært konflikt mellom hundekjørere og beitebrukere i Kjellerskogen. Nå toppet det seg med anlegging av en ulovlig hundekjøringstrasé, i tillegg til belastningen med porter og gjerder somødelegges og sauer som skremmes til fjells midt i sanketida. Fylkeslaget har bistått Nord-Troms BS, blant annet i kontakten med politiet. Saken er på ingen måte avsluttet.

Fylkeslaget har også engasjert seg i en beitekonflikt i Lyngen, i prinsippspørsmål om beiterett og gjerdehold.

Det første desentraliserte HMS-studiet for landbruket startet opp i Tromsø høsten 2019. Studiet går over tre samlinger og gir 10 studiepoeng. Frank Valø er fylkeslaget sin representant i referansegruppa for studiet.

Høsten ble også brukt til arbeid med politisk plattform for NBS. Lokallagene ble oppfordret til å kjøre studieringer, og fylkesstyret gjennomførte også en slik ring.
Styret forberedte også en ganske detaljert sak til Landsmøtet, om kontingentøkning og styrking av økonomi og organisasjon. Saken ble imidlertid avvist med knappest mulig margin, noe som betyr at den med enda mer forarbeid vil kunne gå igjennom på neste landsmøte.

Landsmøtet gikk av stabelen andre helga i november. Lyngen, Balsfjord og Tromsøysund BS stilte med utsendinger, Isabel Vangen fra Nord-Troms BS var ungdomsutsending fra fylkeslaget, og Berit Bugjerde fra Tromsøysund var ungdomsobservatør. Tromsdelegasjonen var aktivt med både i landsmøtedebatten og i resten av programmet.

I løpet av året har fylkeslaget fått overført ansvaret for å få på plass en kolleksjon med arbeidsklær med NBS-logo. Saken stoppet litt opp da ønsket leverandør ikke hadde kapasitet til nye avtaler før jul, men dette følges opp videre.
Styret har også fått designet et eget koftemønster. Småbrukarkofta finnes i både dame- og herremodell, og fylkeslaget selger både oppskrifter og garnpakker.

Fylkeslaget har hatt flere prosjekter i gang i meldingsåret. Det siste regnskapskurset ble arrangert i februar, med gode tilbakemeldinger fra deltakerne. Også ungdomssamlinga som ble avholdt i oktober ble godt mottatt. Samlinga hadde fokus på mulighetene somligger i å drive landbruk i Troms. Videre har laget fått tilsagn til et eget prosjekt som skal invitere ungdom med i landbrukspolitikken. Dette er påbegynt, og det vil også i 2019 være mulig for ungdom under 35 år å få dekket kostnader i forbindelse med ulike landbrukspolitiske møter og samlinger.

Oppskrift og garnpakke til Småbrukarkofta fås kjøpt gjennom fylkeslaget.
Se mer informasjon på
www.smabrukarlaget.no/troms/arkiv/smabrukarkofta

Bondens eget selskap

Nortura
bondens selskap

Foto: Rune Bendiksen / Studio B13

Resultatregnskap 2018

Troms Bonde- og Småbrukarlag

		31.12.2018	31.12.2017
Driftsinntekter			
3001	Medlemskontingent	82 765	98 623
3003	Tilskudd sekretær	30 000	30 000
3004	Driftstilskudd Gjensidige	10 408	10 170
3005	Møtetilskudd NBS	20 000	8 000
3006	Aktivitetstilskudd NBS	22 000	18 000
3007	Årsmøte, inntekter	209 939	0
3010	Sekretærfunksjon Finnmark BS	0	3 372
3016	Prosjektinntekter Regnskapskurs 2016	0	34 249
3017	Prosjektinntekter	208 849	108 400
3019	Kofte, inntekter	9 265	0
3201	Annonseinntekter	19 300	18 100
3202	Salg av profileringsartikler	4 724	13 765
3900	Annen inntekt	1 200	1 985
Sum driftsinntekter		**618 450**	**344 664**
Driftskostnader			
4390	Beholdningsendring varelager	-15 782	-12 704
5020	Feriepenger	6 389	6 076
5100	Lønn til ansatte	68 005	59 923
5400	Arbeidsgiveravgift	4 946	4 706
5401	Arbeidsgiveravg. av påløpt ferielønn	505	480
6700	Vervgodtgjøring leder	15 363	5 000
6800	Kontorrekvisita	730	768
6810	Tele- og datakostnader	1 114	1 590
6820	Årbok	7 936	6 806
6890	Kontorhold leder og sekretær	10 000	10 000
6940	Porto	105	1 100
7321	Profileringsmateriell	0	28 636
7421	Gaver	5 000	0
7616	Prosjekt 2016	0	16 649
7617	Prosjektkostnader	168 318	98 753
7619	Kofte, kostnader	21 412	0
7701	Styremøter	12 399	9 859
7702	Årsmøte	213 714	10 046
7703	Andre møter/arrangement i egen regi	1 242	273
7704	Landsmøte	4 400	6 689
7705	Andre NBS-møter	989	0
7706	Eksterne møter	7 513	7 947
7707	Lokallagsmøter	3 319	2 100
7709	Andre møtekostnader	0	2 493
7711	Ny Landbrukspolitikk	351	34 889
7721	Landbruksmessa i Balsfjord	0	3 342
7722	Høstsamling	0	9 057
7770	Bank- og kortgebyrer	451	544
7790	Annen kostnad	0	0

Resultatregnskap 2018

Troms Bonde- og Småbrukarlag

	31.12.2018	31.12.2017
7830 Konstaterte tap på fordringer	0	1 950
Sum driftskostnader	**538 418**	**316 973**
Driftsresultat	**80 032**	**27 691**
8040 Renteinntekt, skattefri	518	255
Sum finansinntekter	**518**	**255**
Årsresultat	**80 550**	**27 946**

Balanse 2018

Troms Bonde- og Småbrukarlag

	31.12.2018	31.12.2017
EIENDELER		
1061 Koftedesign	19 425	0
1350 Investeringer i aksjer og andeler	3 000	3 000
1461 Thermokopper	504	504
1462 T-skjorter Bli med på laget	600	600
1463 T-skjorter Ordsky	7 540	11 050
1464 T-skjorter Småbruker	0	550
1465 Koftegarn	13 394	0
1466 Koftemerker	1 920	0
1467 Kofteoppskrifter, trykte	2 560	0
1468 Postposer	1 968	0
1500 Kundefordringer	5 397	18 479
1920 Bankinnskudd	103 827	103 698
1921 Høyrentekonto	150 731	74 283
SUM EIENDELER	**310 866**	**212 164**
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
2050 Annen egenkapital	187 739	159 793
Udisponert resultat (ikke postert)	80 550	27 946
Sum egenkapital	**268 289**	**187 739**
Gjeld		
2400 Leverandørgjeld	27 223	17 585
2600 Forskuddstrekk	5 790	274
2770 Skyldig arbeidsgiveravgift	2 189	9
2780 Påløpt arbeidsgiveravgift	985	480
2940 Skyldig feriepenger	6 389	6 076
Sum gjeld	**42 576**	**24 425**
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	**310 866**	**212 164**

Revisjonsrapport

2018

Troms Bonde og Småbrukarlag

Regnskapet er revidert onsdag 20.februar på Tennes i Balsfjord. Revisjonen er gjort ved å gå gjennom samtlige 349 bilag, fakturaer og betalingsbilag. Det er ikke funnet feil i bilag eller bokføringen. Regnskapet er gjort opp med kr 80 550 i overskudd.

Regnskapet er en blanding av lagets drift og prosjekt.

Regnskapet er ryddig og godt ført og gir et riktig inntrykk av lagets økonomi.

Regnskapet anbefales godkjent.

Tennes i Balsfjord, 20/2-2018

Tore Karoliussen, revisor

Kurt Olsen, revisor

Budsjettforslag

Periode: ***Jan - Des 2019*** *Avdeling:* ***00-99***
Prosjekt: ***0-99999*** *Kontonr:* ***1000-8999***

Konto		Regnskap 2018	Budsjett 2019
	DRIFTSINNTEKTER		
3001	Medlemskontingent	82 765	100 000
3003	Tilskudd sekretær	30 000	30 000
3004	Driftstilskudd Gjensidige	10 408	10 000
3005	Møtetilskudd NBS	20 000	15 000
3006	Aktivitetstilskudd NBS	22 000	22 000
3007	Årsmøte, inntekter	209 939	0
3017	Prosjektinntekter	208 849	130 000
3019	Kofte, inntekter	9 265	30 000
3201	Annonseinntekter	19 300	20 000
3202	Salg av profileringsartikler	4 724	5 000
3900	Annen inntekt	1 200	1 500
	Kontingent, tilskudd og salgsinntekter	***618 450***	***363 500***
	Sum driftsinntekter	**618 450**	**363 500**
	DRIFTSKOSTNADER		
4390	Beholdningsendring varelager	-15 782	15 000
	Forbruk av innkjøpte varer	***-15 782***	***15 000***
5020	Feriepenger	6 389	7 000
5100	Lønn til ansatte	68 005	77 000
5400	Arbeidsgiveravgift	4 946	6 600
5401	Arbeidsgiveravg. av påløpt ferielønn	505	500
	Lønnskostnader	***79 844***	***91 100***
6700	Vervgodtgjøring leder	15 363	20 000
6710	Møtegodtgjøringer	0	40 000
6800	Kontorrekvisita	730	1 000
6810	Tele- og datakostnader	1 114	3 000
6820	Årbok	7 936	10 000
6890	Kontorhold leder og sekretær	10 000	10 000
6940	Porto	105	1 000
7421	Gaver	5 000	2 000
7617	Prosjektkostnader	168 318	40 000
7619	Kofte, kostnader	21 412	5 000
7701	Styremøter	12 399	35 000
7702	Årsmøte	213 714	20 000
7703	Andre møter/arrangement i egen regi	1 242	20 000
7704	Landsmøte	4 400	10 000
7705	Andre NBS-møter	989	5 000
7706	Eksterne møter	7 513	10 000
7707	Lokallagsmøter	3 319	10 000
7711	Ny Landbrukspolitikk	351	0
7721	Landbruksmessa i Balsfjord	0	10 000
7722	Høstsamling	0	0
7770	Bank- og kortgebyrer	451	500
	Andre driftskostnader	***474 356***	***252 500***

Budsjettforslag

Konto		Regnskap 2018	Budsjett 2019
	Sum driftskostnader	**538 418**	**358 600**
	Driftsresultat	**80 032**	**4 900**
8040	Renteinntekt, skattefri	518	500
	Finansinntekter	***518***	***500***
	Avdelingsresultat	**80 550**	**5 400**

Forslag til arbeidsplan 2019

Styrke lokallagene
Jordbruksforhandlingene
Overproduksjon og virkemidler
Øvrige landbrukspolitiske saker
1. maitoget i Tromsø
Prosjekt psykisk helse
Studietur?

Ring oss på **915 03100,** så hjelper vi deg

Har du benyttet deg av medlemsfordelene dine?

Som medlem av Norsk Bonde- og Småbrukarlag kan du få store fordeler hos oss:

- gode vilkår i Gjensidige Bank
- god pris på ulykkesforsikring
- 20 prosent rabatt på private forsikringer
- Inntil 23 prosent rabatt på driftsforsikringer, og topprabatt på 37 prosent ved god risikoscore
- ekstra rabatt på bilforsikring for ungdom

Kontakt oss på telefon 915 03100 eller les mer på gjensidige.no/landbruk

Gjensidige

Valgkomitéens innstilling

Innstilling fra valgkomitéen foran årsmøtet 2019
(IPV: Ikke på valg i år)

			Lokallag	Valgt år
Styret				
Leder	1 år	**Birger Bull**	Tromsøysund	2014
Styremedlem	2 år	**Mats Hegg Jacobsen**	Tromsøysund	2015
Styremedlem	*IPV*	*Kirsten Slagstad*	Hålogaland	2018
Styremedlem	*IPV*	*Frank Valø*	Lyngen	2018
Styremedlem	2 år	**Isabel Vangen**	Nord-Troms	2018
1. vara	1 år	**Per Arne Slettmo**	Balsfjord	2014
2. vara	1 år	Håkon Ryvoll	Senja	Ny
3. vara	1 år	Heidrun Lingrasmo	Senja	Ny
Nestleder	1 år	**Mats Hegg Jacobsen**		
	(velges blant styremedlemmene)			
Revisorer				
	1 år	**Kurt Olsen**	Balsfjord	2015
	1 år	**Tore Karoliussen**	Balsfjord	2015

Representantskapet i NBS

Medlem	1 år	**Styreleder**
Varamedlem	1 år	**Nestleder**

Valgkomité

	IPV	*Øyvind Tollefsen*	*Målselv*	2017
	IPV	*Harald Evanger*	*Nord-Troms*	2018
	3 år	**NN**		

Årsmøtet foreslår og velger nytt medlem til valgkomitéen etter Håkon Ryvoll som går ut etter 3 år.

Det grønne studieforbundet

Medlemsorganisasjoner

Norsk Kennel Klub
Norges Jeger- og Fiskerforbund
Jakt- og Fiskesenteret
4H Norge
Den Norske Turistforening
Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norges Birøkterlag
Det norske hageselskap
Norges speiderforbund
Norges sopp- og nyttevekstforening
Natur og Ungdom
Norges Kaninavlsforbund
Norsk Roseforening
Norges Naturvernforbund
Norsk Ornitologisk Forening
Hest og Helse
Norsk Botanisk Forening
Norges Fritids- og Småfiskerforbund
Norsk organisasjon for dyreassistert terapi

Studieforbundet natur og miljø

Gamle Ringeriksvei 6 - 1369 Stabekk
Telefon: 67 10 22 60 (9-15)
post@naturogmiljo.no
www.naturogmiljo.no

Årsmøteprogram 2019

Fredag 15. mars

12.00 Lunsj

13.00 Velkommen
Konstituering

Bær- og grønnsaksdyrking i nord
Orientering og spørsmål/svar - Ingrid Myrstad, NLR

Pause

15.00 Sykeavløsning: Hvordan fungerer det, hvordan søke via Altinn.
Orientering og spørsmål/svar - Anne Sofie Jakobsen, Fylkesmannen

Psykisk helse - fortsatt tabu?
Innledning ved Solfrid Ramberg og Vidar Aastrøm, NLR

Hvordan unngå "veggen"?
Gruppearbeid og diskusjon

18.30 Møteslutt
20.00 Middag

Lørdag 16. mars

09.00 Regionalt Miljøprogram: Hva er nytt?
Kort om SMIL-midler og dreneringstilskudd
Orientering og spørsmål/svar - Aase Berg, Fylkesmannen

Pause

10.30 Overproduksjon og virkemidler
Innledning ved Birger Bull, TBS og Torbjørn Norland, NBS
Debatt

12.00 Lunsj

13.00 Overproduksjon og virkemidler
Debatt

Jordbruksforhandlingene, øvrige prioriteringer
Debatt

17.30 Presentasjon av innkomne årsmøtesaker

18.00 Møteslutt
20.00 Middag

Søndag 17. mars

09.00 Årsmøte
- Åpning
- Årsmelding
- Regnskap
- Budsjett og arbeidsplan
- Innkomne saker og uttalelser
- Valg

13.00 Lunsj
14.00 Vel hjem!

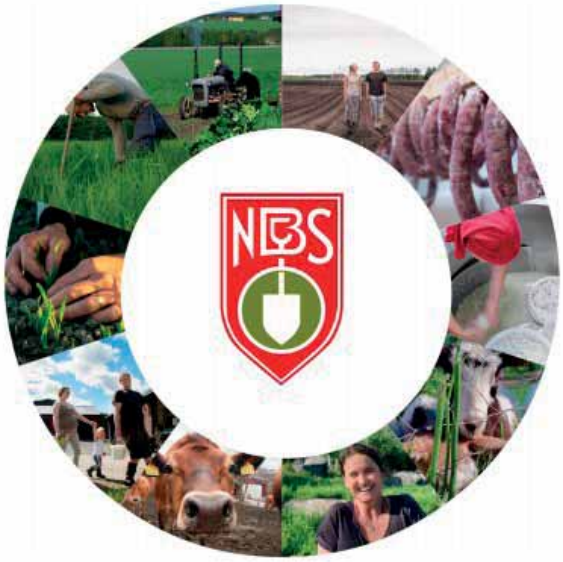

Norsk mat i et evighetsperspektiv

Lokallag i TBS (oppdatert mars 2019)

Balsfjord	Inske de Buhr Selnesvn 1696 9042 Laksvatn	958 62 580 inske@online.no
Lyngen	Ole-Anton Teigen Solheim 9064 Svensby	995 43 097 teigen.ole@gmail.com
Nord-Troms	Harald Evanger Bakkebyveien 406 9153 Rotsund	416 75 651 harald.evanger@nordtroms.net
Tromsøysund	Mats Hegg Jacobsen Innlandsvn 67 9020 Tromsdalen	971 66 329 tromsobs@gmail.com
Målselv	Svein Børre Evensen Brannmovn 24 9334 Øverbygd	959 31 171 sveinbev@online.n**o**
Dyrøy	Berit Nikolaisen Vinje 9311 Brøstabotn	77 18 71 86 / 958 79 784 beriniko@online.no
Øvre Salangen	Stein Kenneth Sæther Gaddskog 9350 Sjøvegan	907 46 209 steinsaether@hotmail.com
Senja	Håkon Ryvoll Ryvoll gård 9392 Stonglandseidet	938 75 996 haak_ry@live.no
Hålogaland	Kirsten Slagstad Hammarvn 12 8425 Sandsøy	91640052 halogalandbs@gmail.com
Astafjord	Jan Røkenes Sørsida 255 9357 Tennevoll	413 35 991 send e-post til fylkeslaget: troms@smabrukarlaget.no

Kontaktinformasjon oppdateres etterhvert som lokallagsårsmøter avholdes.
Se www.smabrukarlaget.no/troms

KLIMANØYTRAL DISTRIBUSJON
Levert av Posten

NORGE P. P.
posten

Avsender:
Troms Bonde- og Småbrukarlag
Furuvn 32
9057 Vikran

EIKSENTERET

MASSEY FERGUSON

- Traktor/redskap
- Hageutstyr
- Dekk
- Olje
- Service
- Snøfres
- Slangepressing
- Vedutstyr

FENDT

Eiksenteret Målselv
Nor- Kin AS, Andslimoen , 9325 Målselv
Tlf: 77 83 40 50

EIK SENTERET
– et hakk proffere

www.eiksenteret.no